

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Допущено до захисту

Завідувач кафедри _____ Л. В. Кузнєцова

«_____» _____ 2019 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності «Фінанси та кредит»

за темою:

«Банківські кризи: теорія та аналіз»

Виконала: студентка 4 курсу, 2 групи

Кредитно-економічного факультету

Спеціальності 6.050100 «Фінанси та кредит»

ЧЕРНИШ К. С.

Керівник: к.е.н., ст. викладач

ЗВЕРЯКОВ О. М.

Одеса-2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БАНКІВСЬКИХ КРИЗ	
1.1. Економічна, фінансова та банківська кризи: визначення сутності та взаємозв'язків.....	6
1.2. Класифікація фінансових криз на основі підходів іноземних та вітчизняних вчених.....	11
1.3. Науково-методичні підходи до ідентифікації та класифікації банківських криз.....	15
Висновки до Розділу 1	20
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ БАНКІВСЬКИХ КРИЗ В УКРАЇНІ	
2.1. Ідентифікація та аналіз епізодів банківських криз.....	22
2.2. Обґрунтування основних причин банківських криз.....	37
2.3. Оцінка соціально - економічних наслідків кризових явищ у банківській системі.....	42
Висновки до Розділу 2	46
РОЗДІЛ 3 ОБҐРУНТУВАННЯ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКИХ КРИЗ	
3.1. Підходи до регулювання та оцінка світового досвіду їх використання.....	48
3.2. Оцінка ефективності регулювання кризових явищ у банківській системі України.....	54
3.3. Рекомендації щодо запобігання виникнення банківських криз в Україні	60
Висновки до Розділу 3	62
ВИСНОВКИ.....	64
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	67
ДОДАТКИ.....	

ВСТУП

Формуючи інституціональну систему, впливаючи на ефективність розподілу капіталу, позиції відсоткових ставок, грошово-кредитну політику в цілому та її ретрансляцію економічним агентам, банки є одними з головних важелів у процесі виникнення та розвитку кризових явищ, що у свою чергу набувають системного характеру. Така роль банківського сектору обумовлюється його стійкою випереджальною реакцією відносно змін у кон'юктурі проти інших секторів економіки, що дозволяє банкам вживати рішучих дій та прогнозувати економічну ситуацію у країні.

Загострення кризових явищ у банківській системі відбувається через розбіжності у поведінці окремих учасників ринку (банків), під дією макро-; мікроекономічні явищ та подій, що мають більш емпіричний характер, аніж кількісно вимірюваний. І, оскільки, вплив перелічених факторів окремо та у сукупності може викликати системну економічну кризу, надзвичайно важливо дослідити питання утворення та розповсюдження банківських криз.

Метою роботи є аналіз та узагальнення теоретичних підходів щодо ідентифікації банківських криз, обґрунтування вибору позиції автора та виявлення можливостей відносно попередження кризовим явищам.

Завдання, на які орієнтується робота, полягають в дослідженні підходів щодо ідентифікації криз, виявленні взаємозв'язків між розглянутими поняттями, класифікації епізодів банківських криз, а також обґрунтуванні основних напрямів регулювання банківських криз.

Об'єктом даної роботи є системні банківські та банківські кризи, в тому числі.

Предметом дипломної роботи є фінансові характеристики діяльності банківської системи України у перед та після кризовий період, теоретичні

підходи та практичні рішення щодо визначення, запобігання та подолання кризових та після кризових явищ.

Для дослідження даної теми та вирішення її завдань було використано наступні методи: індукція та дедукція, аналіз та синтез, аналогія та моделювання.

Концептуальні й теоретичні засади ідентифікації та класифікації банківських криз, причини їх появи та наслідки, якими вони супроводжувались розроблені в працях таких учених економістів, як: О. Барановський, Барабан Л.М, Громова Т.М., Джулай В.О., В. Лавренюк, Левенко А.М, Л. Ковач, Маслова А.Ю, Пустовійт Р.Ф., К. Рейнхарт, К. Рогофф, М. Річардсон, Л. Педерсен, В. К. Рудого, Сидоренко О.М..

Питанням виявлення ризиків та регулювання банківської діяльності присвячено праці: М. Зверякова, Л. Кузнецової, Л. Жердецької, Д. Кретьова., М. Коваленко, В. Міщенко, М. Кореняко, І. Косаревої.

Інформаційно-фактологічною базою дослідження є: закони України, постанови та звітні дані НБУ, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Міністерства фінансів України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України; Державної служби статистики України; дані Світового банку та Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР); рекомендації та аналітичні огляди Європейського Центрального Банку, МВФ, Європейської ради з системних ризиків, Банку міжнародних розрахунків, Світового банку, Федеральної резервної системи США та інших міжнародних фінансово-кредитних інституцій, рейтингових агенцій; офіційні статистичні джерела країн Східної Європи; наукові публікації, присвячені проблемам забезпечення фінансової стабільності та мінімізації системного ризику.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ БАНКІВСЬКИХ КРИЗ

1.1. Економічна, фінансова та банківська кризи: визначення сутності та взаємозв'язків

Як економічна криза безпосередньо впливає на фінансовий сектор, так й банки, являючись учасниками фінансового ринку, безпосередньо являються схильними до ризику утворення фінансових криз і, як наслідок, появи банківської кризи. В свою чергу, системні банківські кризи можуть стати каталізаторами виникнення глобальної економічної кризи. Тобто, вивчаючи причини та наслідки банківських криз на тлі економічних явищ в цілому, спочатку слід дослідити більш широкі поняття, такі як економічна та фінансова кризи, їх взаємозв'язок та причини виникнення.

Основоположні засади утворення економічної кризи були визначені ще Карл Марксом та Фрідріхом Енгельсом наприкінці XIX - початку XX ст., на основі аналізу капіталістичного устрою та дослідженні незбалансованості ринкових відносин. Так, величні класики визначали економічну кризу як: «фази капіталістичного циклу, під час яких відбувається насильницьке відновлення, порушених у ході розвитку капіталістичної економіки, основних пропорцій відтворення» [12]. Подібного визначення причинам економічної кризи надав й представник-послідовник «легального» марксизму М. І. Туган-Барановський, який вважав, що криза відбувається саме через те, що «розподіл виробництва стає непропорційним» і так як «виробники засобів виробництва не можуть вилучити капітал зі своїх підприємств і до того ж сама громіздкість цього капіталу, у вигляді будівель, машин тощо, вимагає

Антикризове управління – це процес виявлення, попередження та подолання кризових явищ та ситуацій, він триває постійно, адже моніторинг ризиків та можливих загроз має здійснюватися безперервно. Антикризове управління має циклічний характер.

По друге, це система управління фінансами, спрямована на виведення суб'єкта господарювання з кризи, у тому числі шляхом проведення санації чи реструктуризації суб'єкта господарювання [40].

На думку В. Коваленко управління складними системами має бути антикризовим на всіх етапах функціонування і розвитку, а вміння передбачати, розпізнавати кризу, яка наближається, повинно визначати ефективність управлінських рішень [41].

Для забезпечення ефективного функціонування механізму антикризового управління банком потрібно:

1) Сформулювати чіткі стратегічні орієнтири за часовою ознакою у процесі виконання місії банку, що дозволяють досягати конкурентних переваг на ринку з урахуванням ризиків;

2) Визначити цілі антикризового управління та шляхи їх досягнення, які мають бути адекватними тенденціям зміни зовнішнього і внутрішнього середовищ банку;

3) визначити комплекс необхідних заходів, що забезпечують здійснення стратегії антикризового управління, спрямованих на подолання саме того виду кризи, яка виникла [42].

До основних стратегічних напрямків антикризового управління банківською діяльністю в сучасних умовах необхідно віднести створення умов для збільшення ресурсної бази банків. Це можливо досягти шляхом встановлення стійкої довіри населення до фінансових установ і, насамперед, до банківського сектору через напрацюванням стійкої системи гарантування вкладів. Ефективна система гарантування вкладів є важливим чинником конкурентоспроможності банківського сектору економіки в умовах

глобалізації, оскільки вона створює умови для розв'язання важливих завдань таких, як: сприяння створенню та мобілізації грошових заощаджень; захисту вкладників від ризиків; підвищення ефективності управління грошово-кредитним сектором економіки [43].

Нині в умовах фінансових негараздів у світовій економічній системі спостерігається суттєве зниження ефективності інструментів політики, що є характерною ознакою країн з ринками, що формуються. Таке негативне явище спостерігається в Україні протягом тривалого періоду. За таких обставин, вирішення цієї проблеми потребує пошуку та напрацювання такого ефективного монетарного інструментарію із зміщенням акцентів на ринкові важелі впливу, який здатний оперативно та адекватно впливати на економічну систему та забезпечувати при цьому її безперервний висхідний розвиток. Зважаючи на те, що центральні банки провідних країн світу продемонстрували ефективні та злагоджені дії у боротьбі з наслідками фінансової кризи, замінивши традиційну монетарну політику, нетрадиційними заходами, можна говорити про більшу дієвість і адекватність таких інструментів до умов кризових явищ в економічній сфері.

ВИСНОВКИ

Світова та вітчизняна економічна наука розробила теорії циклічного розвитку та економічних криз в кінці ХІХ - середині ХХ ст. і запропонувала конкретні шляхи подолання кризових явищ та пом'якшення їх соціальних наслідків. Згідно праць відомих економістів - К. Маркса, М. Туган-Барановського, Н.Д. Кондратьєва, Р. Гильфердінга, П. Самуельсона, А. Афталіона, М. Бунятяна, М. Фрідмана, Грищука В.В. та ін. – процес економічного зростання передбачає безперервний розвиток, але практика свідчить, що ця безперервність неоднорідна і має свої фази, стадії і особливості, а саме, періодично спостерігаються стадії: стабільного розвитку економіки, пошавлення підприємницької діяльності; загострення всіх суперечностей суспільного відтворення, в тому числі між виробництвом та споживанням, попитом та пропозицією, з наступним застоєм у всіх галузях економіки.

Економіка будь-якої країни проходить, періодично повторюючи періоди росту обсягів національного виробництва та їх скорочення.

Ідентичність, динамка та стабільність процесу повторів проходження національною економікою певних станів дає можливість стверджувати про циклічність її розвитку.

Економічний цикл – це сукупність певних станів національної економіки, що періодично повтоюються (в деяких наукових колах його ще називають циклом ділової активності), а саме: здійснюється постійна зміна підйомів та спадів ділової активності, розширення та скорочення обсягів національного виробництва.

Перехід від однієї фази циклу до іншої здійснюється автоматично - на базі ринкових регуляторів.

Банківська криза може бути як проявом, так і каталізатором фінансової та грошовокредитної кризи, може поєднуватися з кризою інших секторів

економіки, або бути “ізолюваною”, не викликаючи порушень у соціально-економічному житті країни (якщо йдеться про кризу окремих банків). Банківська криза – це неспроможність банківської системи та її інститутів виконувати свої основні функції з акумуляції та мобілізації грошових коштів, надання кредитів, проведення розрахунків та платежів в економіці країни.

В умовах глобалізації економічного розвитку фінансова криза характеризується якісно новими ознаками: нестабільністю та диспропорційністю функціонування національних фінансових ринків; руйнацією ринкових механізмів фінансової взаємодії суб’єктів бізнесу й держави; порушенням рівноваги у валютнофінансовій сфері; зростанням обсягів суверенної та корпоративної заборгованості; розповсюдженням кризових явищ на регіональному й глобальному рівнях. Виявлені особливості вимагають перегляду підходів до фінансовоекономічного регулювання процесів в економіці на національному, регіональному й світовому рівнях, що передбачає посилення елементів державноприватного партнерства.

Проілюструвавши стан та динаміку базових показників банківської системи, ми змогли виявити та надати оцінки кризовим явищам, що мали присутність впродовж 2007-20188 рр. в Україні. Так, виявши певну закономірність спаду кредитної активності, зменшення ліквідності банків, повторення сумісного прояву боргової та валютної кризи, було виявлено циклічність утворення кризових явищ. На основі наукових робіт, доведено сумісність прояву боргової, валютної та банківської кризи. Виявлення даної проблеми спонукає до більш широкого аналізу кризових явищ, що включає аналіз порогових значень не лише для банківських криз, а й для інших, перелікованих. Важливо дослідити особливості утворення та наслідки криз саме в Україні.

Важливим у вирішенні проблем, що спричиняють наслідки банківських криз є оперативність прийняття рішень. Так, встановивши базові та побічні причини виникнення кризи, держава повинна негайно втрутитися, для

відвернення негативних наслідків, що в умовах глобалізації економіки, матимуть системний руйнівний характер банківської сфери.

Проаналізувавши досвід зарубіжних країн, було виявлено, що для подолання системної банківської кризи необхідно наступне: реструктуризація банківської системи, участь Центрального банку, або виконуючих його роль органів, а також участь держави у реструктуризації, для проведення комплексної роботи і максимального усунення негативних наслідків.

Однак, наскільки б вдалих не був досвід зарубіжних країн, слід враховувати особливості розвитку економіки саме України, при цьому давати оцінку не лише загальним значенням й поняттям, а й поглиблене досліджувати причинно-наслідкові процеси фінансової системи.

Список використаної літератури:

1. Антикризисное управление кредитными организациями. Назарова Е.В. Уч-практ.пос. ЕАОИ 2007.
2. Арбузов С.Г, Колобов Ю.В., Міщенко В.І., Науменкова С.В. Банківська енциклопедія. Київ: Центр наук, дослідж. Нац. банку України; Знання. 2011. 504 с.
3. Банківський менеджмент [Текст] : навч. посіб. / [О. А. Кириченко, І. В. Геленко, С. А. Роголь та ін.] ; за ред. О. А. Кириченка. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання–Прес, 2002. – 438 с.
4. Банківські операції [Текст] / [Мороз А. М., Савлук М. І., Пуховкіна М. Ф. та ін.] ; за ред. А. М. Мороза. – [2-ге вид.]. – К. : КНЕУ, 2002. – 476, [1] с. –ISBN 966-574-328-7.
5. Багратян Г.А. , Кравченко І.С. Світова криза та Україна: проблеми й нові підходи до фінансового регулювання // журнал Міністерства фінансів України «Фінанси України» , №4, 2009. С. 33-41
6. Банківські операції [Текст] : підручник / за ред. В. І. Міщенка, Н. Г. Слав'янської. – К. : Знання, 2006. – 727 с.
- 7.Банковское дело: Учебник/Под ред. Белоглазовой Г. Н., Кроливецкой Л.П. - М.: Финансы и статистика, 2009. - 592 с
8. Беляков А.В. Банковские риски: проблема учета, управления, регулирования. - М.: ИГ «БДЦ-пресс», 2004
9. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник/ С.Я. Боринець. 2ге вид., переробл. і допов.. К.: Знання, 2006. 494 с.
10. Боннер, Уильям. Судный день американских финансов. Мягкая депрессия XXI в. / У. Боннер, Э. Уиггин; [пер. с англ. Б. С. Пинскер ; наук. Ред. Ю. В. Кузнецов]. Челябинск: Социум, 2008. 402 с.

11. Галяєва, Л. Є. Проблеми розвитку банківського споживчого кредитування в Україні та Росії [Електронний ресурс] / Л. Є. Галяєва, Л. О. Гаряга // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2010. - № 3(9). - С. 186-190. - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/oldJrn/soc_gum/VUbsNbU/2010_3/VUBSNBU9_pl86-pl90.pdf

12. Демчук Н. І. Циклічність та негативні наслідки фінансово-економічної кризи в Україні // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" –2009.– № 4 – С. 3-6.

13. Доценко І.О., Доценко В.В. Сутність та значення кредитної діяльності банку у сучасних умовах економічного розвитку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2017. Вип. 12. Ч. 1. С. 94-98.

14. Економічна енциклопедія [Текст] : у 3 т. / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред) та ін. – К. : Академія, 2002. – Т. 3. – 2002. – 952 с.

15. Економічна енциклопедія [Текст] : у 3 т. / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред) та ін. – К. : Вид. центр “Академія”, 2000. – Т. 1. – 864 с.

16. Енциклопедія банківської справи України [Текст] / редкол.: В. С. Стельмах (голова) та ін. – К. : Молодь. Ін Юре, 2001. – 679, [1] с.

17. Жердецька Л.В. Обґрунтування методичних засад оцінки достатності власного капіталу для покриття ризиків банківської діяльності / Л.В. Жердецька// Наука й економіка. Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. – 2014. – № 1 (33). – С. 19 – 29.

18. Жердецька Л.В. Оцінка кількісного впливу кредитного ризику на достатність власного капіталу банку / Л.В. Жердецька // Економічний форум. Науковий журнал. – 2014. – № 3. – С. 247 – 254. (0,54 д.а.) (Index Copernicus, Ulrichsweb Global Serials Directory)

19. Жердецька Л.В. Обґрунтування чинників кредитного ризику банківської

системи України / Л.В. Жердецька // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки» – 2014. – Випуск 6. – С. 221 – 224.

20. Жердецька Л.В. Методичні підходи до оцінки впливу системних ризиків

на банківський сектор економіки України/ Л.В. Жердецька, А. А. Осика // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: збірник наукових праць. – 2014. – Т. 1., № 16.– С. 245 – 252.

21. Жердецька Л.В. Банківські кризи: теорія, аналіз та регулювання/ Л.В. Жердецька // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць. – 2015. – Випуск 42. – С. 90 – 100.

22. Жердецька Л.В. Макропруденційна політика: світовий досвід та українська практика / Л.В. Жердецька// Вісник соціально-економічних досліджень: збірник наукових праць. – 2016. – Вип. 1(60). – С. 239 – 247.

23. Жердецька Л.В. Розвиток банківської конкуренції та її вплив на системну стабільність в Україні / Л.В. Жердецька, Т.Г. Бережна // Електронне наукове фахове видання «Економіка та суспільство». – 2016. – Випуск 3. – С. 382– 387.

24. Жердецька Л.В. Науково-методичні підходи до кількісної оцінки кредитних циклів / Л.В. Жердецька // Науковий вісник. ОНЕУ. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – 2016.– № 9(241) – С. 85 – 98.

25. Жердецька Л.В. Банківський та реальний сектори економіки України: оцінка взаємозв'язків та детермінант розвитку / М.І. Зверяков, Л.В. Жердецька // Економіка України. – 2017. – № 10 (671). – С. 31 – 48.

26. Жердецька Л.В. Розвиток методичних підходів до визначення системно важливих банків / Л.В. Жердецька, К.О. Федоришина // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2016. – Випуск 6 (06). – Ч. 2. – С. 98 – 103.

27. Жердецька Л.В. Розвиток фінансових технологій: загрози та можливості для банків / Л.В. Жердецька, Д.І. Городинський // Електронне наукове фахове

видання «Економіка та суспільство». – 2017. – Випуск 10. – С. 583 – 588.

28. Жердецька Л.В. Методичні підходи щодо оцінки витрат на підтримку системної стабільності банківського сектора / Л. Жердецька, Д. Кореневська, О Шестова // Електронне наукове фахове видання «Глобальні та національні проблеми економіки». – 2017. – Випуску 17. – С. 643 – 647.

29. Жердецька Л.В. Ризик та прибутковість банківського кредитування: оцінка взаємозв'язків / Л.В. Жердецька, Т.О. Коломия // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. –2017. – Випуск 3 (09). – С. 111 – 116.

30. Жердецька Л.В. Фінансові кризи: визначення, класифікація та системний характер / Л.В. Жердецька // Проблеми системного підходу в економіці. – 2017. – Випуск 6 (62). – С. 79 – 85.

31. Жердецька Л.В. Науково-методичні засади визначення й оцінки кредитних циклів у банківській системі України / Л.В. Жердецька // Наукові економічні дослідження: теорії та пропозиції: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 11-12 березня 2016 р. – Запоріжжя: ГО "СІЕУ", 2016. – С. 78 – 81.

32. Ларионова И.В. Реорганизация коммерческих банков. - М.: Финансы и статистика, 2000.

33. Луняков О. Ендогенна природа циклічності кредитного ринку // Вісник Національного банку України – 2012. – № 11 – С. 43-47.

34. Коваленко В.В. Інструменти державного антикризового управління в банківському секторі / В.В. Коваленко // Вісник Української академії банківської справи : зб. наук. праць. – 2006. – № 2. – С. 8-14.

35. Ковалюк А. О. Фінансове регулювання реструктуризації комерційних банків в Україні [Текст] : автореф. дис. на здобуття наук.

ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Андрій Олексійович Ковалюк. – Львів : Б. в., 2010. – 24 с

36. Методичні вказівки з інспектування банків “Система кількісної оцінки ризиків” [Електронний ресурс] : постанов Правління Національного банку України від 15.03.2004 №104 / Національний банк України. – Режим доступу: <http://uazakon.com/big/text1263/pg1.htm>. – 12.03.2011.– Назва з екрану.

37. Методичні вказівки Національного банку України з інспектування банків “Система оцінки ризиків” [Електронний ресурс] : постанова Правління Національного банку України від 15.03.2004 № 104 / Національний банк України. – Режим доступу : <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/doc.php?code=v0104500-04>. – 16.04.2011. – Назва з екрану.

38. Методичні рекомендації щодо основних ризиків, пов’язаних з легалі Про затвердження Положення про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень [Електронний ресурс] : Постанова Правління Національного банку України від 31.08.2001 № 375. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0906-01>. – 15.04.2011. – Назва з екрану.

39. С.В. Модерний, Л.О. Каліщенко, О.А. Устинко. Короткий курс економічної теорії: Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 324 с. ISBN 966-7411-81-8.

40. Офіційні дані Національного банку України. - Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>

41. Про затвердження положення про порядок формування і використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків [Електронний ресурс] : Постанова Правління НБУ від 06.07.2000 № 279. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0001-03>. – 15.04.2011. – Назва з екрану.

42. Про затвердження Порядку організації професійної підготовки фахівців з питань фінансового моніторингу професійних учасників ринку цінних паперів, затвердженого рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс] : Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 10.12.2003 № 562 (із змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0176-04>. – 15.03.2011. – Назва з екрану.

43. Радигин А.Д. Институт банкротства: становление, проблемы, направления реформирования. - М.: ИЭПП, 2005.

44. Тавасиев А.М. Антикризисное управление кредитными организациями. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2006.

45. Таль Г.К. Антикризисное управление. - М.: ИНФРА-М, 2004.

47. Тосунян Г.А., Викулин А.Ю. Несостоятельность (банкротство) кредитных организаций. - М.: Дело, 2002.

48. Bell J. Leading indicator models of banking crises - a critical review. "Financial Stability Review". Bank of England. December 2000, p. 113-129.

49. Caprio Gerard, Daniela Klingebiel. Bank Insolvencies: Cross-Country Experience / Policy Research Working Paper PRWP1620 / Washington, D.C.: World Bank. – 1996. – 42 p.

50. Caprio J., Klingebiel D. Bank insolvencies. Cross-country experience. "World Bank Policy Research Working Paper "№ 1620, 1996.

51. Demirgüç-Kunt Asli, Enrica Detragiache. The Determinants of Banking Crises in Developing and Developed Countries / International Monetary Fund // SP Vol.45. – № 1. – 1998. – P. 81-109.

52. Demirgüç-Kunt, Asli and Enrica Detragiache. Does Deposit Insurance Increase Banking System Stability? An Empirical Investigation / Journal of Monetary Economics / Vol. 49. – 2002. – P. 1373-1406.

53. Hardy D. C, Pazarbasioglu C. Leading Indicators of Banking Crises: Was Asia Different? "IMF Working Paper "№ 26, 1998

54. Электронный ресурс: <http://www.info-library.com.ua/books-text-2036.html>
55. Kaminsky G., Reinhart C. The Twin Crises: The Causes of Banking and Balance-of-Payments Problems. "American Economic Review" 89 (June), 1999, p. 473-500.
56. Laeven & Valencia, 2013, С. 10-16.
57. Luc Laeven, Fabian Valencia. Systemic Banking Crises: A New Database / International Monetary Fund // WP / 08 / 224. – 2008. – 78 p.
58. Minsky H. The financial instability hypothesis: capitalist processes and the behavior of the economy. In: Kindleberger C. P., Laffargue J.-P. (Eds.). Financial crises: theory, history and policy. Cambridge University Press, 1982.
- № 7(22). – Часть 1, июль. – 2015 г. – С. 81-87.
59. Sundararajan V. Balino T. Banking Crises: Cases and Issues. Washington, D.C., IMF, 1991.
60. Samuelson R.J. The Financial Crisis and the Great Depression // The Washington Post. – 2009. – April 20. – P.13.

